

Vaccinatie op maat

Titerbepaling bij pups

De meeste pups worden meerdere keren gevaccineerd - op 6, 9 en 12 weken - omdat bekend is dat maternale antilichamen ervoor kunnen zorgen dat een vaccinatie niet aanslaat. Maar is dat afdoende?

Hoe weet u eigenlijk óf uw hond wel beschermd is?

Pups krijgen vlak na de geboorte via de eerste moedermelk (colostrum of biest), antilichamen (antistoffen) mee die bescherming bieden tegen besmettelijke en dodelijke ziekten. Deze zogenaamde maternale antilichamen zijn tijdelijk en verdwijnen geleidelijk, maar kunnen tot wel 20 weken of langer aanwezig zijn in het bloed van de pups. Indien de moederhond echter geen of te weinig antilichamen heeft, krijgen de pups deze niet via de biest binnen en zijn ze onbeschermd! Het is belangrijk om pups op het juiste moment te beschermen door middel van een vaccinatie waarbij antilichamen worden aangemaakt die zorgen voor een blijvende immuniteit.

Het doel van een vaccinatie is om honden immuun te maken voor bepaalde ziekten. Het is echter een misvatting om te denken dat alle dieren die zijn ingeënt ook daadwerkelijk

Het is echter een misvatting om te denken dat alle dieren die zijn ingeënt ook daadwerkelijk beschermd zijn

beschermd zijn. Bij jonge dieren die nog beschermd zijn door de maternale antilichamen, slaan vaccins niet altijd aan. Pups worden meestal ingeënt op 6, 9 en 12 weken. Vervolgens krijgen ze nog een laatste vaccin toegediend op een jaar en daarna worden ze elke 3 jaar gevaccineerd tegen besmettelijke hepatitis, parvo en hondenziekte.

De meeste pups worden meerdere keren gevaccineerd omdat bekend is dat maternale antilichamen ervoor kunnen zorgen dat een

vaccinatie niet aanslaat. Door regelmatig, om de drie weken, een vaccin toe te dienen, bestaat de kans dat er eentje pakt. Het probleem zit hem in het feit dat de meeste pups al op 12 weken hun laatste vaccinatie krijgen toegediend. Doordat de maternale immuniteit tot 20 weken en soms nog langer kan aanhouden, slaat de vaccinatie niet aan en is er een grote kans dat ze vervolgens onbeschermd rondlopen tot de volgende vaccinatie, die op de leeftijd van 1 jaar wordt gegeven. Mensen denken dan ten onrechte dat hun hond door deze vaccinatie optimaal beschermd is, terwijl deze nog steeds gevaar loopt om ziekten op te lopen en te verspreiden. Ze gaan onbeschermd naar hondenscholen, pensions, shows en wedstrijden, dierenevenementen, uitlaatveldjes enzovoorts.

Optimale vaccinatieschema's

Het zou veel beter en meer verantwoord zijn om het huidige vaccinatieschema aan te passen volgens de vaccinatierichtlijnen van de WSAVA. De WSAVA is een wetenschappelijke commissie, die wereldwijd richtlijnen uitzet met betrekking tot de vaccinaties van honden en katten. In deze richtlijnen staat o.a. vermeld dat het niet verstandig is om de laatste vaccinatie toe te dienen vóór de leeftijd van 16 weken. Daarna zijn er twee mogelijkheden:

1. een titerbepaling op 20 weken. Indien de uitslag positief is dan hoeft de hond geen extra vaccinatie te krijgen en kan het dier afhankelijk van de uitslag na een bepaalde periode opnieuw worden getiterd.
2. de vaccinatie die normaal gesproken op 1 jaar wordt gegeven, te vervroegen naar 26 weken. Dit om te voorkomen dat het dier onbeschermd rondloopt tot de leeftijd van 1 jaar.

De meeste pupkopers krijgen een pup die vanuit het nest al 1 keer (vaak rond de 6 weken) is gevaccineerd. Een dergelijke pup kan 3 weken na de vaccinatie getiterd worden. Op dat moment is het nog niet altijd duidelijk of de antilichamen die gemeten worden, afkomstig zijn van de moeder of van het vaccin. Daarom moet er enkele weken later opnieuw getiterd worden. Blijken de titers dan gedaald, dan is het zeker dat dit maternale antilichamen zijn. Afhankelijk van de hoogte van de titers op dat moment kan de pup dan gevaccineerd worden of met intervallen van enkele weken opnieuw worden getiterd

'De meest gebruikte titertest is VacciCheck. Deze is betrouwbaar en kan door de dierenarts zelf worden uitgevoerd. Er is maar een heel klein druppeltje bloed nodig en de uitslag is binnen een half uur bekend. De dierenarts dient in het vaccinatieboekje wel aan te geven voor hoe lang de hond beschermd is en zo wordt er een geldigheidstermijn aan de verklaring gekoppeld, aldus Raad van Beheer', Dibevo, KNMvD, NVWA en KMSH. Meer informatie over titeren en de richtlijnen van de WSAVA is te vinden op: www.vaccicheck.nl

totdat deze laag genoeg zijn om succesvol te kunnen vaccineren. Zijn de titers hetzelfde gebleven dan is dit een teken dat de vaccinatie is aangeslagen. Wat jammer is, is dat de meeste pups meestal alleen maar een vaccinatie tegen hondenziekte en parvo gekregen hebben, waardoor ze alsnog gevaccineerd moeten worden met een cocktail waarin ook besmettelijke hepatitis zit.

Eerst titeren

De beste en meest doeltreffende methode is, om bij een nog niet gevaccineerde pup vlak voordat deze het nest verlaat, een titerbepaling uit te voeren. Indien de bepaling aantoont dat er nog voldoende maternale antilichamen aanwezig zijn, dan is vaccineren zinloos. De antilichamen zullen het vaccin onklaar maken. Vervolgens gaan we de pup, die dan waarschijnlijk al bij de nieuwe eigenaar zit, na ongeveer 3 weken opnieuw titeren. Indien de antilichamen gedaald zijn onder het beschermende niveau en het niveau waarop een vaccinatie kan aanslaan, zal er gevaccineerd worden met een cocktail die verzwakte levende virussen van besmettelijke hepatitis, hondenziekte en parvo bevat. Vervolgens wordt er ongeveer 3 à 4 weken na deze vaccinatie opnieuw een titerbepaling uitgevoerd om te zien of de pup daadwerkelijk voldoende antilichamen in het bloed heeft en beschermd is tegen de genoemde ziekten. Indien dit het geval is, dan betekent dit dat de hond door slechts 1 vaccinatie volledig beschermd is tegen de genoemde ziekten. Omdat het diertje nog erg jong is en het immuun-

systeem nog niet volledig is ontwikkeld, kan er een jaar later nog een keer getiterd worden om te zien of de bescherming nog steeds goed is. Indien dit het geval is, kan er vervolgens om de 3 jaar een titerbepaling worden uitgevoerd volgens de richtlijnen van de WSAVA. ■

Enkele praktijkvoorbeelden:

Iedere pup heeft 1 staafje en nummer.

In dit voorbeeld zien we bovenaan de positieve referentiestip en vervolgens de stippen voor besmettelijke hepatitis, parvo en hondenziekte. Stripje/pup 4: Hier ontbreekt duidelijk de stip voor parvo. Deze hond is hier dus niet tegen beschermd en moet gevaccineerd worden met een parvo vaccin. De rest is in orde.

Stripje/pup 5: Alle stippen zijn gelijk of donkerder dan de positieve referentie stip. Deze hond is perfect beschermd.

Positieve referentie

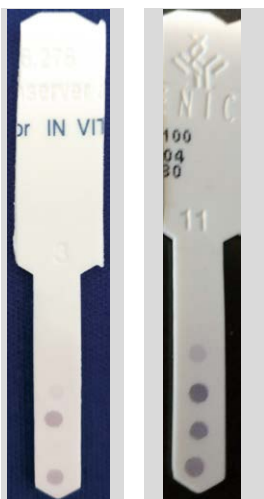
Besmettelijke hepatitis

Parvo

Hondenziekte

Een beetje bloed afnemen, is zo gepiept.

Het linker stripje is van een jonge hond van 13 maanden oud. Deze hond is ondanks 3 vaccinaties op 6, 9 en 12 weken, niet beschermd tegen parvo.

De hond is vervolgens met een los parvo vaccin ingeënt en is 4 weken later getiterd om te controleren of de vaccinatie is aangeslagen.

Dit is duidelijk te zien op het rechtse stripje. De 3e stip van boven is de parvo stip en deze is nu donker, dus prima.

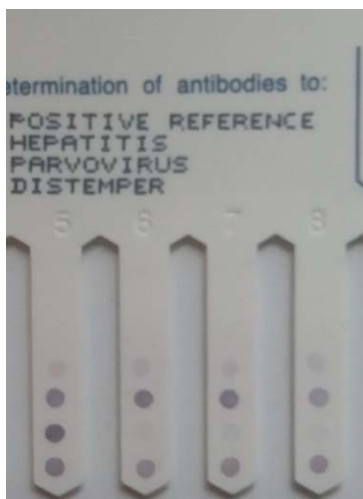
Een stripje van een tien weken oude pup die nog niet is gevaccineerd. Indien het klassieke vaccinatieschema zou zijn gevolgd, dan zou deze pup nu al 2 keer gevaccineerd zijn. De kans dat deze vaccinaties zouden aanslaan, zijn zo goed als nihil.

De onderste stip is 1 tint lichter dan de bovenste positieve referentie stip maar nog steeds donker genoeg om ervoor te zorgen dat een vaccinatie niet effectief is. Over 3 weken wordt deze pup opnieuw getiterd. Indien de waarden negatief zijn wordt hij gevaccineerd en 4 weken later opnieuw getiterd ter controle.

Linker afbeelding: Het meest linkse stripje is van een teef die ruim voor de dracht is getiterd. Ze heeft hoge titers voor alle ziekten. De overige stripjes zijn van haar pups die op 7 weken getiterd zijn. Ondanks het feit dat deze pups allemaal biest hebben gedronken zijn ze op 7 weken al niet meer beschermd en kregen ze een enting tegen besmettelijke hepatitis, parvo en hondenziekte.

Rechter afbeelding: 5 van de 7 pups werden 5 weken na de vaccinatie opnieuw getiterd ter controle of deze effectief is geweest. Pup 4 heeft geen antilichamen tegen parvo en werd opnieuw gevaccineerd met een los parvo-vaccin. De overige pups hebben hele hoge antilichaamtiters voor alle ziekten en zijn dus prima beschermd. Omdat ze nog erg jong zijn worden ze voor de zekerheid over een jaar nog een keer getiterd.

Een prachtig voorbeeld van 4 pups uit hetzelfde nest. Het meest linkse stripje is van een pup die na de bevalling slecht heeft gedronken en dus weinig of geen biest met antilichamen van de moeder heeft binnengekregen. Hierdoor was hij ten tijde van de DHP-vaccinatie die hij op 8 weken kreeg niet meer beschermd en sloeg het vaccin meteen aan. Door 1 vaccinatie op het juiste moment is deze pup dus geïmmuniseerd. De andere pups die wel goed hebben gedronken, hadden tijdens de vaccinatie nog voldoende maternale antilichamen tegen parvo, waardoor deze niet is aangeslagen. Deze pups kregen een los parvo-vaccin toegediend en moeten over 4 weken ter controle opnieuw worden getiterd.